

Σημειώσεις στο μάθημα Βάσεις Δεδομένων II

Hands on 02

Πίνακας περιεχομένων

1	Γενικά	4
1.1	Εισαγωγή.....	4
1.2	Το Human Resources (HR) Schema.....	6
2	Δημιουργία Όψεων	8
2.1	Τι είναι μια Όψη (view);	8
2.2	Δημιουργία/Τροποποίηση Όψεων (views).....	8
2.3	Ανάκτηση Δεδομένων από μια Όψη.....	10
2.4	DML Εντολές σε μια Όψη.....	10
2.5	Διαγραφή Όψης.....	11
2.6	Inline Όψεις.....	11
2.7	Top-n Ανάλυση	12
2.8	Ασκήσεις.....	13
3	Άλλα Αντικείμενα των ΒΔ	14
3.1	Αντικείμενα ΒΔ	14
3.2	Ακολουθίες (sequences).....	14
3.3	Ευρετήρια (indexes).....	16
3.4	Συνώνυμα (synonyms).....	17
3.5	Ασκήσεις.....	18
4	Συναρτήσεις	20
4.1	Γενικά	20
4.2	Τύποι Συναρτήσεων	21
4.3	Συναρτήσεις Μονής Γραμμής.....	21
4.3.1	Συναρτήσεις Χαρακτήρων.....	22

4.3.2	<i>Αριθμητικές Συναρτήσεις</i>	25
4.3.3	<i>Χρήση Ημερομηνιών</i>	27
4.4	Ασκήσεις	30

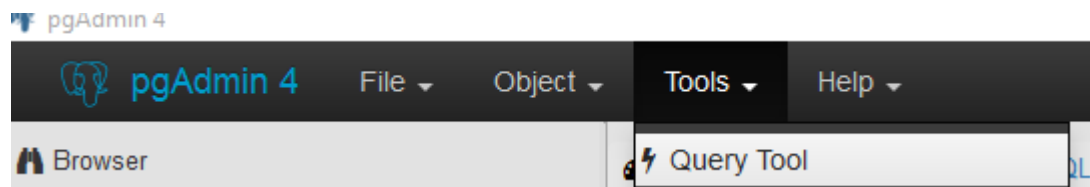
1 Γενικά

1.1 Εισαγωγή

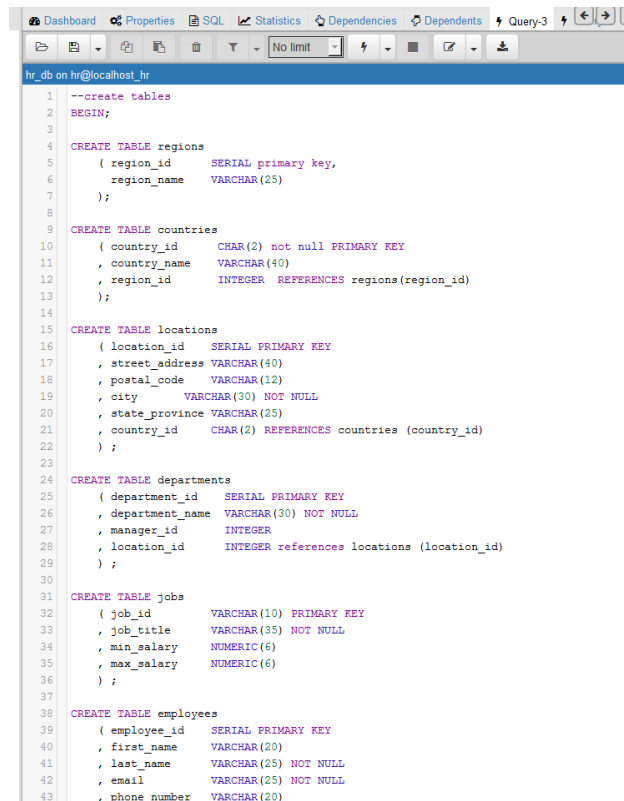
Σε αυτή την πρακτική εκπαίδευση θα συνεχίζουμε να εξετάζουμε πρακτικά θέματα των σχεσιακών βάσεων δεδομένων και διάφορες εντολές της SQL. Σκοπός είναι μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής να έχετε μια πληρέστερη εικόνα ενός RDBMS καθώς και των δυνατοτήτων της SQL μέσα σε αυτό.

Στην περίπτωση

α. που έχετε επιλέξει το περιβάλλον του pgAdmin και αφού έχετε ολοκληρώσει τα προηγούμενα βήματα (postgresql_installation.01.oct2016, pgAdmin.01.oct2016) ,συνδέεστε στον server σαν χρήστης **hr** επιλέγετε την **HRProdDB** και επιλέγετε *Tools>QueryTool* οπότε ανοίγει ένα μια καρτέλα για την εκτέλεση εντολών σε SQL.

Στη συνέχεια ανοίγετε το αρχείο HR_pgsql.sql (με notepad) από το οποίο επιλέγετε ΟΛΟ το κείμενο και κάνετε αντιγραφή και επικόλληση μέσα στην καρτέλα SQL του pgAdmin που ανοίξατε προηγουμένως.

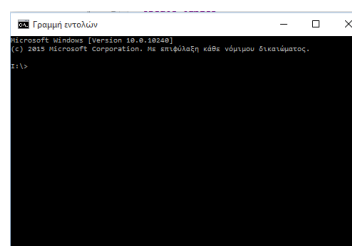
```

1  --create tables
2  BEGIN;
3
4  CREATE TABLE regions
5  (
6    region_id    SERIAL primary key,
7    region_name  VARCHAR(25)
8  );
9
10 CREATE TABLE countries
11 (
12   country_id    CHAR(2) not null PRIMARY KEY
13   , country_name VARCHAR(40)
14   , region_id    INTEGER REFERENCES regions(region_id)
15 );
16
17 CREATE TABLE locations
18 (
19   location_id    SERIAL PRIMARY KEY
20   , street_address VARCHAR(40)
21   , postal_code   VARCHAR(12)
22   , city          VARCHAR(30) NOT NULL
23   , state_province VARCHAR(25)
24   , country_id    CHAR(2) REFERENCES countries (country_id)
25 );
26
27 CREATE TABLE departments
28 (
29   department_id    SERIAL PRIMARY KEY
30   , department_name VARCHAR(30) NOT NULL
31   , manager_id      INTEGER
32   , location_id      INTEGER references locations (location_id)
33 );
34
35 CREATE TABLE jobs
36 (
37   job_id          VARCHAR(10) PRIMARY KEY
38   , job_title      VARCHAR(35) NOT NULL
39   , min_salary     NUMERIC(6)
40   , max_salary     NUMERIC(6)
41 );
42
43 CREATE TABLE employees
44 (
45   employee_id    SERIAL PRIMARY KEY
46   , first_name    VARCHAR(20)
47   , last_name     VARCHAR(25) NOT NULL
48   , email         VARCHAR(25) NOT NULL
49   , phone number  VARCHAR(20)

```

Πατάτε το εικονίδιο και περιμένετε για να ολοκληρωθεί η εκτέλεση των εντολών. Μετά από αυτό είστε έτοιμοι να ξεκινήσετε.

β. που έχετε επιλέξει το περιβάλλον του SQL Developer και αφού έχετε ολοκληρώσει τα προηγούμενα βήματα (oracleexpress_installation, sqldeveloper) , ανοίγετε μια γραμμή εντολών των windows στην οποία δίνετε:

sqlplus / as sysdba

sql>alter user hr identified by hr_passwd account unlock;

```
Microsoft Windows [version 10.0.10240]
(c) 2015 Microsoft Corporation. Με επιφύλαξη κάθε νόμιμου δικαιώματος.

C:\>sqlplus / as sysdba

SQL*Plus: Release 11.2.0.2.0 Production on -ΤΥ ΑΜΕ 31 11:19:12 2016

Copyright (c) 1982, 2014, Oracle. All rights reserved.

Connected to:
Oracle Database 11g Express Edition Release 11.2.0.2.0 - 64bit Production

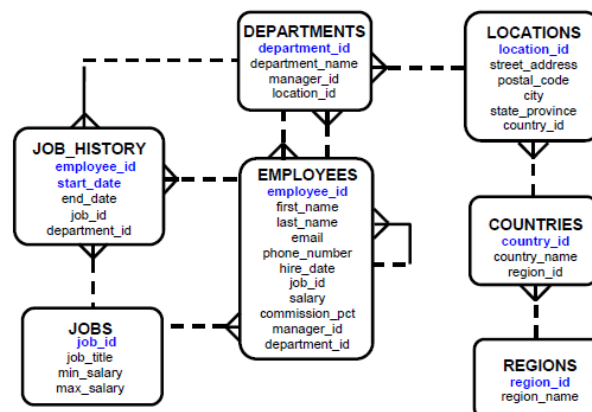
SQL> alter user hr identified by hr_passwd account unlock;

User altered.

SQL>
```

Μετά από αυτό είστε έτοιμοι να ξεκινήσετε αφού δημιουργήσετε μια νέα σύνδεση για τον χρήστη hr.

1.2 To Human Resources (HR) Schema

Το Human Resources αποτελεί μέρος των sample schemas της Oracle και μπορούμε να επιλέξουμε την δημιουργία του κατά την δημιουργία μιας ΒΔ. Οι πίνακες που περιλαμβάνει είναι οι εξής:

REGIONS: περιέχει εγγραφές για την αναπαράσταση μιας περιοχής όπως π.χ. Αμερική, Ασία κλπ

COUNTRIES: περιέχει εγγραφές για χώρες, από τις οποίες κάθε μια δείχνει στην αντίστοιχη περιοχή

LOCATIONS: περιέχει τις διευθύνσεις των γραφείων, αποθηκών της εταιρίας σε μια συγκεκριμένη χώρα

DEPARTMENTS: κρατά τα στοιχεία που αφορούν τα τμήματα της εταιρίας στα οποία εργάζονται οι εργαζόμενοι. Κάθε τμήμα μπορεί να σχετίζεται με τον πίνακα των εργαζομένων **EMPLOYEES** έτσι ώστε να καθορίζεται ο μάνατζερ του

EMPLOYEES: κρατά τις πληροφορίες που αφορούν του εργαζόμενους της εταιρίας οι οποίοι εργάζονται σε κάποιο τμήμα. Υπάρχει βέβαια και η περίπτωση κάποιοι εργαζόμενοι να μην έχουν σχετιστεί με τμήμα

JOBS: περιέχει τις κατηγορίες εργασιών που μπορεί να έχει ένα υπάλληλος στην εταιρία

JOBS_HISTORY: περιέχει το ιστορικό των θέσεων-εργασιών των υπαλλήλων μέσα στην εταιρία. Έτσι στην περίπτωση που κάποιος υπάλληλος αλλάξει εργασία μέσα σε ένα τμήμα ή αλλάξει ένα τμήμα όχι όμως και εργασία, τότε δημιουργείται μια νέα εγγραφή στον πίνακα η οποία περιγράφει την προηγούμενη εργασία του

2 Δημιουργία Όψεων

2.1 Τι είναι μια Όψη (view);

Με την χρήση των views (όψεων) μπορούμε να προβάλουμε ένα λογικό υποσύνολο των δεδομένων ενός πίνακα ή ένα συνδυασμό δεδομένων από πίνακες. Μια view είναι ένας λογικός πίνακας βασιζόμενος σε έναν πίνακα ή σε μια άλλη view. Η view δεν περιέχει δικά της δεδομένα αλλά λειτουργεί σαν ένα “παράθυρο” μέσα από το οποίο μπορούμε να δούμε ή να μεταβάλουμε δεδομένα πινάκων. Ο ορισμός της view αποθηκεύεται σαν ένα ερώτημα *SELECT* μέσα στα μετα-δεδομένα του RDBMS

EMPLOYEES Table

EMPLOYEE_ID	FIRST_NAME	LAST_NAME	EMAIL	PHONE_NUMBER	HIRE_DATE	JOB_ID	SALARY
100	Steven	King	SKING	515.123.4567	17-JUN-87	AD_PRES	24000
101	Neena	Kochhar	NKOCHHAR	515.123.4568	21-SEP-89	AD_VP	17000
102	Lex	De Haan	LDEHAAN	515.123.4569	13-JAN-93	AD_VP	17000
103	Alexander	Hunold	AHUNOLD	590.423.4567	03-JAN-90	IT_PROG	9000
							6000
							4200
							5800
							3500
							3100
							2500
							2500
							10500
							11000
							8600
							13000
							6000
							12000
							8300

Με την χρήση των views μπορούμε:

- να περιορίσουμε την πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα, επιλέγοντας αυτά να μην προβάλλονται
- να περιορίσουμε την πολυπλοκότητα σύνθετων ερωτημάτων στον χρήστη δίνοντάς του την δυνατότητα να παίρνει τα δεδομένα που θέλει χρησιμοποιώντας τις views που χρειάζεται
- να ομαδοποιήσουμε τις απαιτήσεις χρηστών-εφαρμογών και να τις εξυπηρετήσουμε με την χρήση συγκεκριμένων views

Τις views μπορούμε να τις κατηγοριοποιήσουμε σε απλές και σε σύνθετες. Οι απλές λαμβάνουν τα δεδομένα από ένα πίνακα, δεν περιέχουν συναρτήσεις ή ομαδοποιήσεις στον ορισμό τους και υποστηρίζουν DML ενέργειες. Σε αντίθεση οι σύνθετες βασίζονται σε περισσότερους από ένα πίνακες, περιέχουν συναρτήσεις ή ομαδοποιήσεις δεδομένων στον ορισμό τους και συνήθως δεν υποστηρίζουν DML ενέργειες.

2.2 Δημιουργία/Τροποποίηση Όψεων (views)

Η σύνταξη για την δημιουργία μιας view φαίνεται στην παρακάτω εικόνα, όπου το:


```
CREATE [ OR REPLACE ] VIEW
... [ owner. ]view-name [ ( column-name [ , ... ] ) ]
... AS select-without-order-by
... [ WITH CHECK OPTION ]
```

[OR REPLACE] δηλώνει ότι η view θα ξαναδημιουργηθεί εάν υπάρχει ήδη

VIEW δηλώνει το όνομα της view

column-name δηλώνει τα ονόματα των στηλών όπως θα εμφανίζονται στην view

AS select-without-order-by δηλώνει το ερώτημα που καθορίζει την view

[WITH CHECK OPTION] δηλώνει ότι μόνο εγγραφές που ορίζονται μέσα από την view μπορούν να εισαχθούν ή να τροποποιηθούν

Για παράδειγμα στην εικόνα που φαίνεται δημιουργούμε την view EMPVU80 η οποία περιέχει τους υπαλλήλους μόνο του τμήματος 80

```
CREATE VIEW empvu80
AS SELECT employee_id, last_name, salary
FROM employees
WHERE department_id = 80;
View created.
```

Η view αυτή θα έχει τρεις (3) στήλες: employee_id, last_name, salary. Μπορούμε να δούμε την δομή της δίνοντας την εντολή *DESCRIBE empvu80*; Στη περίπτωση όπου θέλουμε στη view που θα δημιουργήσουμε τα ονόματα των στηλών της να είναι διαφορετικά από αυτά που εμφανίζονται στο SELECT τότε μπορούμε είτε να χρησιμοποιήσουμε ψευδώνυμα μέσα στο *SELECT*, είτε να ορίσουμε τα ονόματα των στηλών της αμέσως μετά την δήλωση *CREATE VIEW* και πριν από το *SELECT*, όπως δείχνεται και στα παραδείγματα που ακολουθούν.

```
CREATE VIEW salvu50
AS SELECT employee_id ID_NUMBER, last_name NAME,
salary*12 ANN_SALARY
FROM employees
WHERE department_id = 50;
View created.
```

```
CREATE VIEW salvu50 (ID_NUMBER, NAME, ANN_SALARY)
AS SELECT employee_id, last_name, salary*12
FROM employees
WHERE department_id = 50;
View created.
```

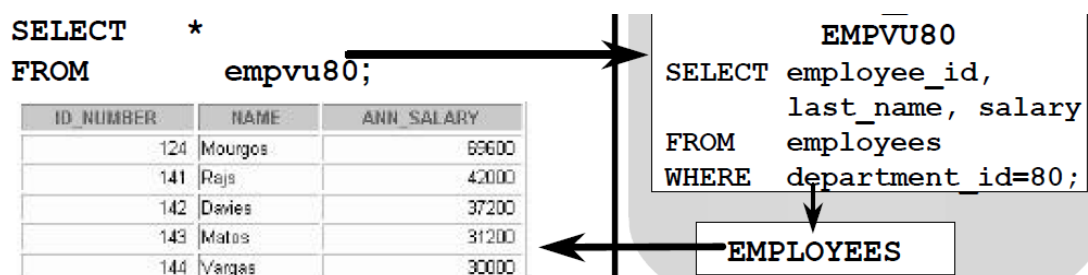
Εκτός όμως από τις απλές views όπως έχουμε πεί υπάρχουν και οι σύνθετες. Μια σύνθετη view δείχνεται παρακάτω, στην οποία υπολογίζονται ο ελάχιστος, ο μέγιστος και ο μέσος μισθός ανά τμήμα. Προσέξτε ότι στην δημιουργία της οι στήλες ορίζονται αμέσως μετά το *CREATE VIEW*.

```
CREATE VIEW dept_sum_vu
(name, minsal, maxsal, avgsal)
AS SELECT      d.department_name, MIN(e.salary),
              MAX(e.salary), AVG(e.salary)
FROM          employees e, departments d
WHERE         e.department_id = d.department_id
GROUP BY      d.department_name;
View created.
```

Για να τροποποιήσουμε μια όψη μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την επιλογή *OR REPLACE* κατά την οποία δημιουργείται ξανά η όψη ακόμη και αν υπάρχει μια άλλη με το ίδιο όνομα. Με τον τρόπο αυτό μια όψη μπορεί να τροποποιηθεί χωρίς να υπάρχει η ανάγκη να την σβήσουμε, να την δημιουργήσουμε και να δώσουμε ξανά τα κατάλληλα δικαιώματα στους χρήστες (θα δούμε τα δικαιώματα σε άλλη ενότητα).

2.3 Ανάκτηση Δεδομένων από μια Όψη

Μπορούμε να ανακτήσουμε δεδομένα από μια view με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως και από έναν πίνακα. Μπορούμε να εμφανίσουμε το σύνολο των δεδομένων και στηλών ή να επιλέξουμε κάθε φορά τα επιθυμητά.

Στην πιο πάνω εικόνα φαίνεται η διαδικασία που εκτελείται κατά την χρήση μιας view όπου η ΒΔ μεταφράζει το ερώτημα πάνω στην όψη στο αντίστοιχο ερώτημα με το οποίο αυτή έχει οριστεί.

2.4 DML Εντολές σε μια Όψη

Μέσα σε μια όψη μπορούμε να εκτελέσουμε DML εντολές (*INSERT*, *UPDATE*, *DELETE*) όταν ικανοποιούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Έτσι μπορούμε να διαγράψουμε εγγραφές στην περίπτωση όπου η όψη δεν περιλαμβάνει εκφράσεις *GROUP BY*, *DISTINCT* και συναρτήσεις συνάθροισης. Μπορούμε να τροποποιήσουμε εγγραφές μόνο εάν δεν περιλαμβάνει συναρτήσεις συνάθροισης, εκφράσεις *GROUP BY*, *DISTINCT* και αν καμία από τις στήλες δεν προκύπτει μέσα από κάποιο υπολογισμό (π.χ. *SALARY*12*), ενώ μπορούμε να εισάγουμε δεδομένα μόνο όταν στον ορισμό της δεν υπάρχουν συναρτήσεις συνάθροισης, εκφράσεις *GROUP BY*, *DISTINCT*, στήλες που προκύπτουν από υπολογισμό ή πεδία *NOT NULL* των πινάκων της που όμως δεν προβάλλονται στην όψη.

Στην περίπτωση που θέλουμε οι εισαγωγές ή οι ενημερώσεις εγγραφών που εκτελούμε να περιορίζονται μόνο σε δεδομένα που προκύπτουν από το πεδίο ορισμού της π.χ. στην EMPV20 μόνο για υπαλλήλους του τμήματος 20, εισάγουμε στον ορισμό της τον περιορισμό *WITH CHECK OPTION*.

```
CREATE VIEW empvu20
AS SELECT *
FROM employees
WHERE department_id = 20
WITH CHECK OPTION;
```

Έτσι μπορούμε να επεξεργαστούμε μόνο δεδομένα που προκύπτουν από το *SELECT* της όψης και οποιαδήποτε προσπάθεια σε δεδομένα εκτός αυτού του ορισμού αποτυγχάνει.

```
UPDATE empvu20
SET department_id = 10
WHERE employee_id = 201;
UPDATE empvu20
*
```

ERROR at line 1:
ORA-01402: view WITH CHECK OPTION where-clause violation

2.5 Διαγραφή Όψης

Για να διαγράψουμε μια όψη χρησιμοποιούμε την έκφραση *DROP VIEW view_name* και με αυτό τον τρόπο αφαιρούμε τον ορισμό της από την ΒΔ. Η ενέργεια αυτή δεν επηρεάζει τους πίνακες στους οποίους αναφερόταν η όψη, όμως επηρεάζει τυχόν άλλες όψεις που την περιλάμβαναν στους ορισμούς τους.

```
DROP VIEW empvu80;
View dropped.
```

2.6 Inline Όψεις

Μια inline όψη είναι ένα υποερώτημα εκφρασμένο με ψευδώνυμο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέσα σε μια έκφραση SQL. Πιο συγκεκριμένα μπορούμε να δημιουργήσουμε μια inline όψη με ένα υποερώτημα στο FROM τμήμα της SQL. Με τον τρόπο αυτό η όψη αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να γίνει αναφορά σε αυτή από το κυρίως ερώτημα. Για να γίνει πιο κατανοητός ο ορισμός αυτός ας εξετάσουμε το πιο κάτω παράδειγμα.

```
SELECT  a.last_name, a.salary, a.department_id, b.maxsal
FROM    employees a, (SELECT  department_id, max(salary) maxsal
                      FROM    employees
                      GROUP BY department_id) b
WHERE   a.department_id = b.department_id
AND     a.salary < b.maxsal;
```

Εδώ η inline όψη *b* επιστρέφει το αναγνωριστικό των τμημάτων καθώς και το μέγιστο μισθό ανά τμήμα μέσα από τον πίνακα *EMPLOYEES*. Στη συνέχεια με την χρήση του *WHERE a.department_id = b.department_id AND a.salary < b.salary* στο κυρίως ερώτημα επιλέγουμε να προβάλουμε τα ονόματα, τους μισθούς, το τμήμα και τον μέγιστο μισθό εκείνων των υπαλλήλων των οποίων ο μισθός είναι μικρότερος από τον μέγιστο μισθό του τμήματος που ανήκουν.

2.7 Top-n Ανάλυση

```
SELECT ROWNUM as SENIOR, E.last_name, E.hire_date
FROM   (SELECT last_name, hire_date FROM employees
        ORDER BY hire_date) E
WHERE  rownum <= 4;
```

Με top-n ερωτήματα μπορούμε να επιλέξουμε τις n-μεγαλύτερες ή n-μικρότερες εγγραφές ενός πίνακα με βάση μια συνθήκη (στην συνέχεια αυτές να συνδυαστούν με άλλες για περαιτέρω επεξεργασία). Παραδείγματα τέτοιου είδους ερωτημάτων είναι π.χ. Η εύρεση των τριών μεγαλύτερων μισθών ή των τεσσάρων πιο πρόσφατων προσληφθέντων υπαλλήλων. Ένα τέτοιου είδους ερώτημα αποτελείται από τμήματα που δείχνονται πιο κάτω

```
SELECT [column_list], ROWNUM
FROM   (SELECT [column_list]
        FROM table
        ORDER BY Top-N_column)
WHERE  ROWNUM <= N;
```

- ένα υποερώτημα ή inline όψη για την δημιουργία των ταξινομημένων αποτελεσμάτων. Το τμήμα αυτό πάντα περιέχει την έκφραση *ORDER BY* έτσι ώστε να διασφαλίζεται πάντα η σωστή βαθμονόμηση των εγγραφών. Για την εύρεση των μεγαλύτερων τιμών απαιτείται η χρήση του *DESC*
- ένα εξωτερικό ερώτημα το οποίο περιορίζει τον αριθμό των εγγραφών. Για να το πετύχουμε αυτό κάνουμε χρήση της ψευδοστήλης που υπάρχει ενσωματωμένη στα περισσότερα συστήματα ΒΔ (*rownum* για την Oracle, *row_number* για SQL Server κ.ο.κ). Η ψευδοστήλη αυτή αποδίδει ένα σειριακό αριθμό ξεκινώντας από το 1 σε κάθε εγγραφή του υποερωτήματος. Χρησιμοποιώντας την ψευδοστήλη αυτή στο *WHERE* μπορούμε να περιορίσουμε τον αριθμό των εγγραφών σε n.

Με βάση την ανάλυση του ορισμού παρατηρώντας το αρχικό παράδειγμα της παραγράφου βλέπουμε ότι επιστρέφουμε το όνομα και την ημερομηνία πρόσληψης των τεσσάρων πιο πρόσφατα προσληφθέντων υπαλλήλων από τον πίνακα *EMPLOYEES*. Στο παράδειγμα μας επίσης βλέπουμε και την χρήση μιας inline όψης για την παραγωγή του top-4 αποτελέσματος μας.

2.8 Ασκήσεις

1. Δημιουργήστε μια όψη με το όνομα *EMPLOYEES_VU* η οποία θα προβάλει το αναγνωριστικό του υπαλλήλου, το όνομα του υπαλλήλου και τον αριθμό του τμήματος από τον πίνακα *EMPLOYEES*. Αλλάξτε τον τίτλο της στήλης *employee name* σε *EMPLOYEE*.
2. Επιλέξτε τα περιεχόμενα της όψης *EMPLOYEES_VU*.
3. Από την *EMPLOYEES_VU*, προβάλετε μόνο το όνομα του υπαλλήλου και τον αριθμό του τμήματος.
4. Δημιουργήστε μια όψη με όνομα *DEPT50* η οποία θα περιλαμβάνει το αναγνωριστικό του υπαλλήλου, το επώνυμο του υπαλλήλου και τον αριθμό του τμήματος για όλους τους υπαλλήλους του τμήματος 50. Ονομάστε τα ονόματα των στηλών της όψης *EMPNO*, *EMPLOYEE*, *DEPTNO*. Φροντίστε ώστε να μην δίνεται η δυνατότητα να αλλάξουν τμήμα οι υπάλληλοι μέσω της συγκεκριμένης όψης.
5. Προβάλετε την όψη της όψης *DEPT50*.
6. Προσπαθήστε να αλλάξετε τμήμα μέσω της όψης *DEPT50*.
7. Δημιουργήστε μία όψη *SALARY_VU* η οποία θα περιέχει το επώνυμο του υπαλλήλου, το όνομα του τμήματος, το μισθό και την κατηγορία του μισθού όλων των υπαλλήλων. Χρησιμοποιήστε τους πίνακες *EMPLOYEES*, *DEPARTMENTS* και *JOB_GRADES*. Ονομάστε τις στήλες *EMPLOYEE*, *DEPARTMENT*, *SALARY* και *GRADE*.

3 Άλλα Αντικείμενα των ΒΔ

3.1 Αντικείμενα ΒΔ

Εκτός από τους πίνακες και τις όψεις που έχουμε μελετήσει μέχρι τώρα, μια ΒΔ μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον πολλά περισσότερα αντικείμενα όπως είναι οι sequences (ακολουθίες), τα indexes (ευρετήρια) και τα synonyms (συνώνυμα).

3.2 Ακολουθίες (sequences)

Μια ακολουθία είναι ένα αντικείμενο που δημιουργούν οι χρήστες και το οποίο μπορεί να διαμοιραστεί μεταξύ χρηστών για την παραγωγή μοναδικών ακεραίων. Η συνηθέστερη χρήση των ακολουθιών είναι στην χρήση πρωτευόντων κλειδιών σε πίνακες. Οι αριθμοί των ακολουθιών αποθηκεύονται και δημιουργούνται ανεξάρτητα από τους πίνακες, και για τον λόγο αυτό η ίδια ακολουθία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πολλαπλούς πίνακες. Η σύνταξη για την δημιουργία μιας ακολουθίας¹ έχει ως εξής:

```
CREATE SEQUENCE sequence
  [INCREMENT BY n]
  [START WITH n]
  [{MAXVALUE n | NOMAXVALUE}]
  [{MINVALUE n | NOMINVALUE}]
  [{CYCLE | NOCYCLE}]
  [{CACHE n | NOCACHE}] ;
```

στην οποία η έκφραση

<i>Sequence</i>	δηλώνει το όνομα της ακολουθίας
<i>INCREMENT BY n</i>	δηλώνει το βήμα της ακολουθίας μεταξύ των αριθμών που παράγονται
<i>START WITH n</i>	δηλώνει την πρώτη τιμή της ακολουθίας (από εκεί δηλαδή που ξεκινά)
<i>MAXVALUE n</i>	δηλώνει την μέγιστη τιμή της ακολουθίας
<i>NOMAXVALUE</i>	δηλώνει ότι δεν έχει οριστεί μέγιστη τιμή για την ακολουθία
<i>MINVALUE n</i>	δηλώνει την ελάχιστη τιμή της ακολουθίας
<i>NOMINVALUE</i>	δηλώνει ότι δεν έχει οριστεί ελάχιστη τιμή για την ακολουθία
<i>CYCLE NOCYCLE</i>	δηλώνει ότι η ακολουθία θα συνεχίσει να παράγει τιμές (από την αρχή) και μετά την μέγιστη ή την ελάχιστη τιμή
<i>CACHE n NOCACHE</i>	δηλώνει ότι θα δεσμευτούν ή όχι <i>n</i> τιμές στην μνήμη της ΒΔ

Στην πιο κάτω εικόνα δημιουργείται η ακολουθία *DEPT_DEPTID_SEQ* η οποία ξεκινά από τον αριθμό 120, έχει βήμα 10 και μέγιστη τιμή 9999.

¹ Εδώ η σύνταξη δημιουργίας της ακολουθίας βασίζεται στο RDBMS της Oracle. Ανάλογη είναι η σύνταξη και στα υπόλοιπα γνωστά συστήματα ΒΔ.
Hands on 02

```
CREATE SEQUENCE dept_deptid_seq
    INCREMENT BY 10
    START WITH 120
    MAXVALUE 9999
    NOCACHE
    NOCYCLE;

Sequence created.
```

Για να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε την ακολουθία που χρησιμοποιήσαμε είναι απαραίτητο να μπορούμε να καλέσουμε την επόμενη παραγόμενη τιμή. Η σύνταξη της ενέργειας αυτής διαφέρει στα ΣΔΒΔ. Στην Oracle για παράδειγμα χρησιμοποιούμε την ψευδοστήλη *NEXTVAL* ως εξής *sequence.NEXTVAL*. Με τον τρόπο αυτό παράγεται μια νέα τιμή και η τρέχουσα τιμή είναι διαθέσιμη στην ψευδοστήλη *CURRVAL*. Με παρόμοιο τρόπο στον SQL Server² για να πάρουμε την επόμενη τιμή χρησιμοποιούμε την σύνταξη

```
CREATE SEQUENCE Test.CountBy1
    START WITH 1
    INCREMENT BY 1 ;

GO
```

```
SELECT NEXT VALUE FOR Test.CountBy1 AS FirstUse;
SELECT NEXT VALUE FOR Test.CountBy1 AS SecondUse;
```

Ένα ολοκληρωμένο παράδειγμα χρήσης ακολουθίας στην Oracle κατά την εισαγωγή μιας νέας εγγραφής δείχνεται παρακάτω.

```
INSERT INTO departments (department_id,
    department_name, location_id)
VALUES (dept_deptid_seq.NEXTVAL,
    'Support', 2500);

1 row created.
```

Εισάγεται μια νέα εγγραφή στον πίνακα *DEPARTMENTS* και στην θέση του *DEPARTMENT_ID* εισάγεται η τιμή που παράγεται από την ακολουθία *DEPT_DEPTID_SEQ*.

Για την διαγραφή μιας ακολουθίας υπάρχει η σύνταξη *DROP SEQUENCE*.

```
DROP SEQUENCE dept_deptid_seq;

Sequence dropped.
```

² Στην PostgreSQL η σύνταξη έχει ως εξής *nextval(sequence_name)*, *currval(sequence_name)* κ.ο.κ.
<https://www.postgresql.org/docs/8.1/static/functions-sequence.html>
Hands on 02

3.3 Ευρετήρια (indexes)

Όπως έχουμε δει και στην θεωρία τα ευρετήρια μπορούν να επιταχύνουν την ανάκτηση των εγγραφών χρησιμοποιώντας δείκτες. Σκοπός της χρήσης τους είναι να μειώσουν στο δίσκο το I/O που απαιτείται για την παραγωγή του αποτελέσματος. Τα ευρετήρια συντηρούνται από το εκάστοτε ΣΔΒΔ και δεν απαιτείται παρέμβαση από τον χρήστη, ενώ είναι φυσικά και λογικά ανεξάρτητα αντικείμενα με αποτέλεσμα να μπορούν να τροποποιηθούν ή και να διαγραφούν χωρίς να επηρεάζεται ο πίνακας για τον οποίον έχουν δημιουργηθεί.

Η σύνταξη για να δημιουργηθεί ένα ευρετήριο έχει ως εξής:

```
CREATE INDEX index  
ON table (column[, column]...);
```

Η πιο συγκεκριμένα για την βελτιστοποίηση του ερωτήματος στον πεδίο *LAST_NAME* του πίνακα *EMPLOYEES* φτιάχνεται ένα ευρετήριο *EMP_LAST_NAME_IDX*

```
CREATE INDEX emp_last_name_idx  
ON employees(last_name);  
Index created.
```

Η προσθήκη ενός ευρετηρίου βέβαια σε έναν πίνακα δεν σημαίνει αυτόματα και την βελτίωση του χρόνου απόκρισης του. Καθώς και άλλες εντολές εκτελούνται στις εγγραφές του πίνακα, είναι απαραίτητο να γίνονται και οι απαραίτητες ενημερώσεις σε ευρετήρια που τυχόν υπάρχουν. Όσο λοιπόν περισσότερα τα ευρετήρια σε έναν πίνακα τόσο και περισσότερες ενημερώσεις που πρέπει να γίνουν. Καταλήγουμε λοιπόν ότι δεν δημιουργούμε ευρετήρια αυθαίρετα χωρίς κανένα κριτήριο αλλά ακολουθώντας κάποιους πρακτικούς κανόνες, όπως:

- α. όταν μια στήλη περιέχει μεγάλο εύρος τιμών
- β. όταν μια στήλη περιέχει μεγάλο αριθμό *NULLs*
- γ. όταν μια ή περισσότερες στήλες χρησιμοποιούνται στην έκφραση του *WHERE* κατά την σύνδεση πινάκων
- δ. όταν οι πίνακες διαθέτουν μεγάλο αριθμό εγγραφών και περιμένουμε να ανακτούμε περίπου το 2-4% των τιμών

Με παρόμοια λογική εμπειρικοί κανόνες για την ΜΗ δημιουργία ευρετηρίων είναι:

- α. όταν ο πίνακας διαθέτει λίγες εγγραφές
- β. όταν δεν χρησιμοποιούνται οι στήλες συχνά σε κάποια συνθήκη

γ. όταν ανακτούμε συνήθως μεγάλο αριθμό εγγραφών (>4%)

δ. όταν ο πίνακας ενημερώνεται πολύ συχνά

Στα ευρετήρια δεν δίνεται συνήθως η δυνατότητα να μεταβάλουμε τις παραμέτρους τους. Στην περίπτωση λοιπόν που θέλουμε να κάνουμε κάτι τέτοιο πρέπει να διαγράψουμε το ευρετήριο και να το ξαναδημιουργήσουμε. Αυτό γίνεται με την χρήση της εντολής

DROP INDEX *index*;

όπου *index* είναι το όνομα του ευρετηρίου π.χ. για να διαγράψουμε το ευρετήριο *UPPER_LAST_NAME_IDX* δίνουμε:

**DROP INDEX upper_last_name_idx;
Index dropped.**

3.4 Συνώνυμα (synonyms)

Τα συνώνυμα είναι αντικείμενα των ΒΔ με τα οποία μας δίνεται η δυνατότητα να αναφερθούμε σε αρχικά αντικείμενα με ένα άλλο όνομα. Με την χρήση τους λοιπόν μπορούμε να προσθέσουμε ένα λογικό αφαιρετικό επίπεδο για την προστασία των εφαρμογών από τυχόν αλλαγές στο όνομα ή στην θέση των “πηγαίων” αντικείμενων. Επίσης μπορούμε να αναφερθούμε με πιο απλό τρόπο σε αντικείμενα που υπάρχουν σε άλλους χρήστες, χωρίς να είναι απαραίτητη η ύπαρξη προθέματος αλλά και δημιουργήσουμε μικρότερα ονόματα για την απόκρυψη άλλων μεγαλύτερων. Η σύνταξη για την δημιουργία ενός συνώνυμου είναι:

CREATE SYNONYM synonym FOR object;

όπου *synonym* το όνομα του συνώνυμου και *object* το αντικείμενο για το οποίο δημιουργείται το συνώνυμο. Στην παρακάτω εικόνα δημιουργούμε το συνώνυμο *D_SUMI* για την όψη *DEPT_SUM_VU* και στην συνέχεια το διαγράφουμε.

**CREATE SYNONYM d_sum
FROM dept_sum_vu;**

DROP SYNONYM d_sum;

Κατά την διαγραφή του συνωνύμου δεν επηρεάζεται το “πηγαίο” αντικείμενο. Μπορούμε να δημιουργήσουμε συνώνυμα για πίνακες, όψεις, ακολουθίες, αποθηκευμένες διαδικασίες κ.α.³

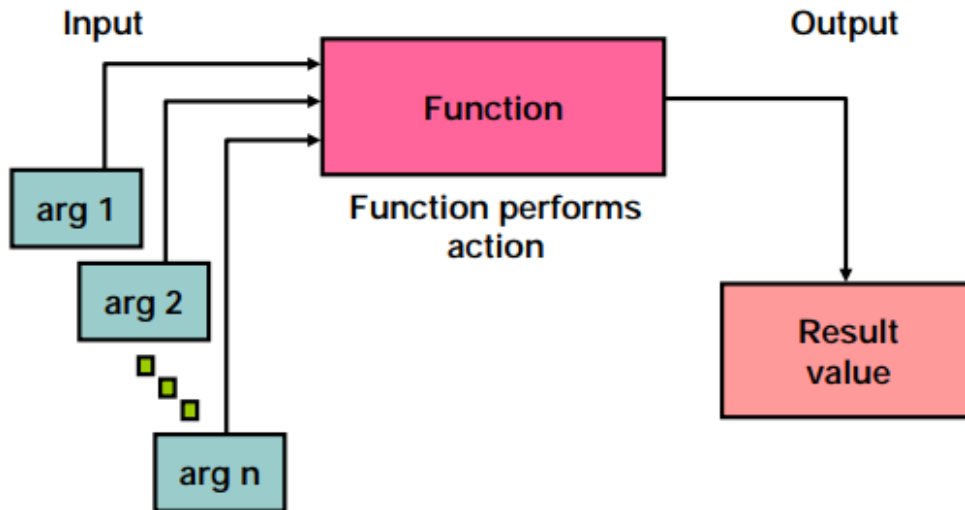
³ Το πλήθος και το είδος των αντικειμένων για τα οποία μπορούμε να δημιουργήσουμε συνώνυμα εξαρτάται κάθε φορά από το ΣΔΒΔ που εργαζόμαστε.
Hands on 02

3.5 Ασκήσεις

1. Δημιουργήστε την ακολουθία *DEPT_ID_SEQ* η οποία θα ξεκινά από το 200 και θα έχει μέγιστη τιμή 1000. Η ακολουθία θα αυξάνεται κατά 10 αριθμούς κάθε φορά.
2. Πραγματοποιήστε μια εισαγωγή δύο εγγραφών στον πίνακα *DEPT* παράγοντας την τιμή για την στήλη *ID* από την ακολουθία που δημιουργήσατε στην Άσκηση 1. Προσθέστε με αυτό τον τρόπο δύο νέα τμήματα το “*Education*” και το “*Administration*”. Επιβεβαιώστε το αποτέλεσμα.
3. Δημιουργήστε ένα μη-μοναδικό ευρετήριο στη στήλη *DEPT_ID* του πίνακα *EMPLOYEES*.
4. Δημιουργήστε ένα συνώνυμο για τον πίνακα *EMPLOYEES* με το όνομα *EMP_SYN*. Χρησιμοποιήστε το συνώνυμο αυτό για επιλέξετε τον υπάλληλο με *ID=1*.

4 Συναρτήσεις

4.1 Γενικά

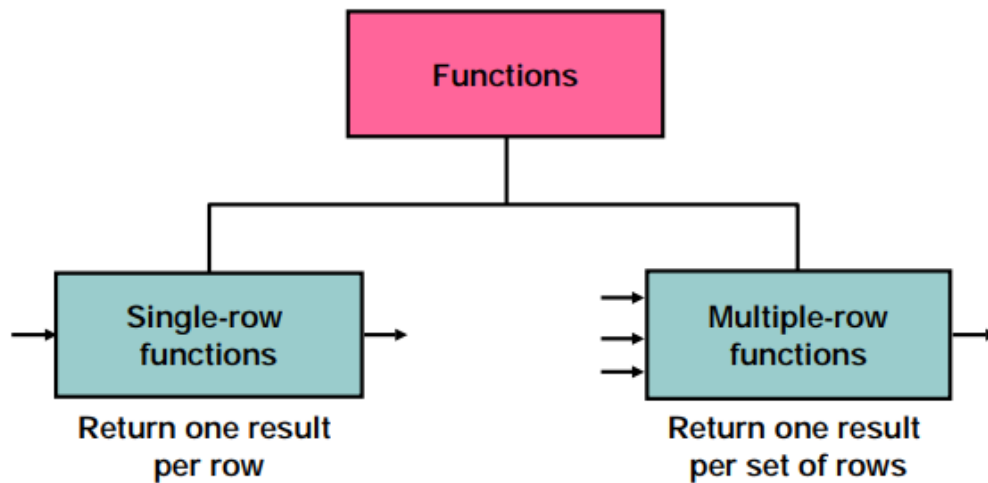

Οι συναρτήσεις είναι δομικά συστατικά της SQL που επεκτείνουν τις λειτουργίες της. Σε κάθε ΣΔΒΔ υπάρχουν ενσωματωμένες συναρτήσεις, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να αναπτύξουμε και εμείς τις δικές μας. Με τις συναρτήσεις γενικά μπορούμε να:

- α. Πραγματοποιήσουμε υπολογισμούς πάνω στα δεδομένα
- β. Να μεταβάλουμε συγκεκριμένα τμήματα των δεδομένων
- γ. Να επεξεργαστούμε το αποτέλεσμα από σύνολα δεδομένων
- δ. Να μορφοποιήσουμε τα δεδομένα
- ε. Να μετατρέψουμε δεδομένα από ένα τύπο σε άλλο

κ.ο.κ.. Οι συναρτήσεις συνήθως δέχονται ορίσματα και πάντα επιστρέφουν μια τιμή.

4.2 Τύποι Συναρτήσεων

Υπάρχουν δύο τύποι συναρτήσεων:

- α. συναρτήσεις μονής γραμμής, οι οποίες ενεργούν σε μια μόνο εγγραφή και επιστρέφουν ένα αποτέλεσμα ανά γραμμή.
- β. συναρτήσεις πολλαπλών γραμμών, οι οποίες ενεργούν σε ένα σύνολο εγγραφών για να επιστρέψουν αποτέλεσμα βασιζόμενο στο σύνολο αυτό.

4.3 Συναρτήσεις Μονής Γραμμής

```
function_name [ (arg1, arg2, ...) ]
```

Οι συναρτήσεις μονής γραμμής χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία τιμών. Μπορούν να δεχθούν ένα ή περισσότερα ορίσματα και επιστρέφουν μια τιμή για κάθε εγγραφή που επεξεργάζονται. Τα ορίσματα που δέχονται μπορεί να είναι: σταθερές τιμές, τιμές μεταβλητής, όνομα πεδίου ή μια έκφραση.

Συνοπτικά λοιπόν οι συναρτήσεις αυτές:

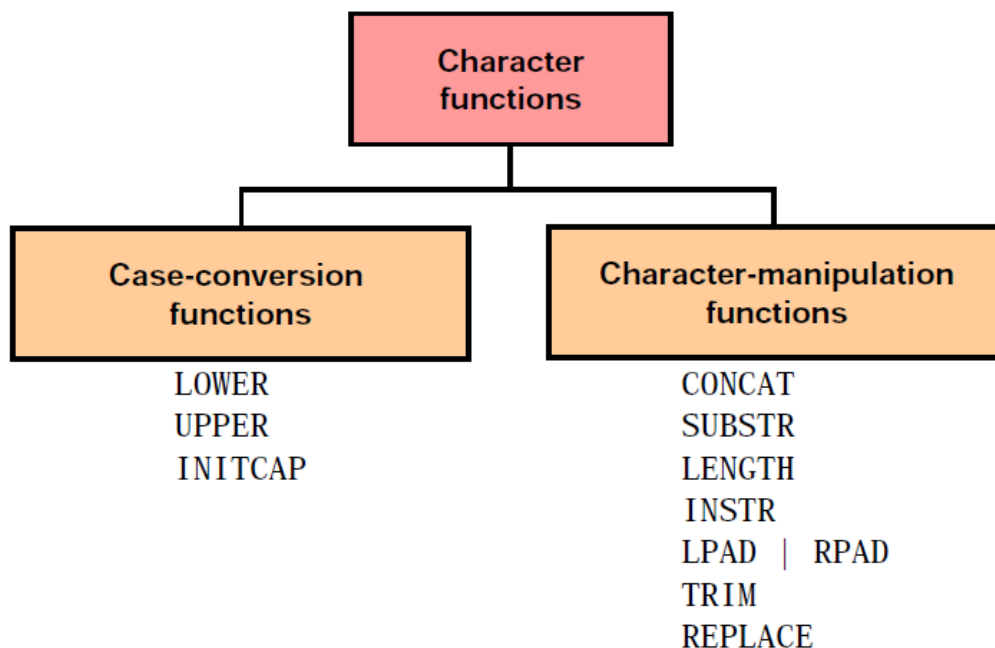
- α. δέχονται ένα ή περισσότερα ορίσματα
- β. επενεργούν σε μια εγγραφή κάθε φορά
- γ. επιστρέφουν μια τιμή ανά εγγραφή
- δ. το αποτέλεσμα που επιστρέφουν μπορεί να είναι σε διαφορετικό τύπο από αυτόν που επεξεργάζονται
- ε. μπορούν να είναι εμφωλευμένες

ζ. μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο *SELECT*, στο *WHERE* ή στο *ORDER BY*

Τις συναρτήσεις μονής γραμμής μπορούμε να τις διακρίνουμε σε:

- α. *συναρτήσεις χαρακτήρων*, οι οποίες δέχονται ως είσοδο χαρακτήρες και επιστρέφουν είτε χαρακτήρες είτε αριθμητικές τιμές
- β. *αριθμητικές συναρτήσεις*, οι οποίες δέχονται ως είσοδο αριθμητικές τιμές και επιστρέφουν αριθμητικές τιμές
- γ. *χρονικές συναρτήσεις*, οι οποίες επενεργούν σε χρονικά δεδομένα (τύπου DATE) και οι οποίες κυρίως επιστρέφουν χρονικά δεδομένα ως αποτέλεσμα
- δ. *συναρτήσεις μετατροπών*, οι οποίες μετατρέπουν την τιμή εισόδου από ένα τύπο σε ένα άλλο τύπο
- ε. *γενικές συναρτήσεις*, όπως είναι⁴ οι: *NVL*, *NVL2*, *NULLIF*, *COALESCE*, *CASE*, *DECODE*

4.3.1 Συναρτήσεις Χαρακτήρων

Οι συναρτήσεις χαρακτήρων με την σειρά τους μπορούν να διακριθούν: στις *συναρτήσεις μετατροπής* και στις *συναρτήσεις επεξεργασίας των χαρακτήρων*. Παραδείγματα συναρτήσεων μετατροπής χαρακτήρων αποτελούν η *LOWER*, η οποία μετατρέπει τους χαρακτήρες που δέχεται στην είσοδο της μικρά, η *UPPER*, η οποία μετατρέπει τους

⁴ Με τα ονόματα αυτά τις συναντάμε στην Oracle, ενώ σε άλλα RDBMS υπάρχουν ίσως με διαφορετικά ονόματα.

χαρακτήρες που δέχεται στην είσοδο της ΚΕΦΑΛΑΙΑ και η *INITCAP*, η οποία μετατρέπει το πρώτο γράμμα από κάθε λέξη σε ΚΕΦΑΛΑΙΟ και τα υπόλοιπα σε μικρά.

```
SELECT 'The job id for ' || UPPER(last_name) || ' is '
      || LOWER(job_id) AS "EMPLOYEE DETAILS"
FROM   employees;
```

	EMPLOYEE DETAILS
1	The job id for ABEL is sa_rep
2	The job id for DAVIES is st_clerk
3	The job id for DE HAAN is ad_vp

Στις συναρτήσεις επεξεργασίας χαρακτήρων συναντάμε τις *CONCAT*, *SUBSTR*, *LENGTH*, *INSTR*, *RPAD* και *TRIM* κ.α.

α. *CONCAT*: ενώνει τιμές

β. *SUBSTR*: εξάγει ένα κείμενο ορισμένου μεγέθους

γ. *LENGTH*: επιστρέφει με αριθμητική τιμή το μέγεθος ενός κειμένου

δ. *INSTR*: βρίσκει την θέση (με αριθμητική τιμή) ενός χαρακτήρα

ε. *RPAD*, *LPAD*: εισάγουν επιλεγμένους (μέσω ορίσματος) χαρακτήρες έως ότου συμπληρωθεί το επιλεγμένο μέγεθος είτε δεξιά (R) είτε αριστερά (L) ενός κειμένου

ζ. *TRIM*: αφαιρεί επιλεγμένους χαρακτήρες από την αρχή και το τέλος ενός κειμένου

Σαν παράδειγμα χρήσης δείτε την παρακάτω εικόνα όπου ζητείται το αναγνωριστικό του υπαλλήλου και του τμήματος στο οποίο εργάζεται για τον υπάλληλο *Higgins*

```
SELECT employee_id, last_name, department_id
FROM   employees
WHERE  last_name = 'higgins';
```

0 rows selected

```
SELECT employee_id, last_name, department_id
FROM   employees
WHERE  LOWER(last_name) = 'higgins';
```

EMPLOYEE_ID	LAST_NAME	DEPARTMENT_ID
1	205 Higgins	110

Καθώς τα επίθετα είναι αποθηκευμένα με το πρώτο γράμμα τους σε κεφαλαίο το πρώτο ερώτημα αποτυγχάνει και για τον λόγο αυτό στο δεύτερο ερώτημα εφαρμόζουμε την συνάρτηση *LOWER* στην εφαρμογή του κατηγορήματος.

Ακολουθούν παραδείγματα εφαρμογής και άλλων συναρτήσεων.

Function	Result
CONCAT('Hello', 'World')	HelloWorld
SUBSTR('HelloWorld',1,5)	Hello
LENGTH('HelloWorld')	10
INSTR('HelloWorld', 'W')	6
LPAD(salary,10, '*')	*****24000
RPAD(salary, 10, '*')	24000*****
REPLACE('JACK and JUE', 'J', 'BL')	BLACK and BLUE
TRIM('H' FROM 'HelloWorld')	elloWorld

Μπορείτε να τις δοκιμάσετε στην περίπτωση όπου δεν χρησιμοποιείτε κάποια στήλη ως όρισμα, αλλά σταθερές τιμές γράφοντας:

```
select concat('Hello','World') from dual;
```

Εδώ γίνεται η χρήση του ψευδοπίνακα *DUAL* της Oracle που στην ουσία αναφέρεται στην μνήμη του συστήματος και επιστρέφει πάντα μια στήλη και μια γραμμή. Στην περίπτωση τώρα που το όρισμα της συνάρτησης είναι η στήλη ενός πίνακα π.χ. του *EMPLOYEES* γράφουμε

```
select LPAD(salary, 10, '*') from employees;
```

Ένα άλλο παράδειγμα χρήσης είναι το παρακάτω ερώτημα στο οποίο εμφανίζεται το όνομα, το επίθετο, το αναγνωριστικό της εργασίας του υπαλλήλου καθώς και το μέγεθος σε χαρακτήρες του ονόματος του και η θέση του χαρακτήρα 'α' μέσα στο επίθετο του. Αυτό βέβαια μόνο για εκείνους του υπαλλήλους οι οποίοι περιέχουν το κείμενο 'REP' μέσα στο *JOB_ID* στη θέση 4.


```

SELECT employee_id, CONCAT(first_name, last_name) NAME,
       job_id, LENGTH (last_name),
       INSTR(last_name, 'a') "Contains 'a'?"
FROM   employees
WHERE  SUBSTR(job_id, 4) = 'REP';

```

	EMPLOYEE_ID	NAME	JOB_ID	LENGTH(LAST_NAME)	Contains 'a'?
1	174	EllenAbel	SA_REP	4	0
2	176	JonathonTaylor	SA_REP	6	2
3	178	KimberelyGrant	SA_REP	5	3
4	202	PatFay	MK_REP	3	2

Τέλος να επισημάνουμε ότι επειδή είναι πρακτικά αδύνατο να γνωρίζουμε τις παραμέτρους που αναμένει στην είσοδο της η κάθε συνάρτησης, για την πληροφόρησή μας καλό είναι να ανατρέχουμε στο εγχειρίδιο του κατασκευαστή. Αυτό συμβαίνει διότι η υλοποίηση είναι πολύ πιθανό να διαφέρει μεταξύ διαφορετικών κατασκευαστών.

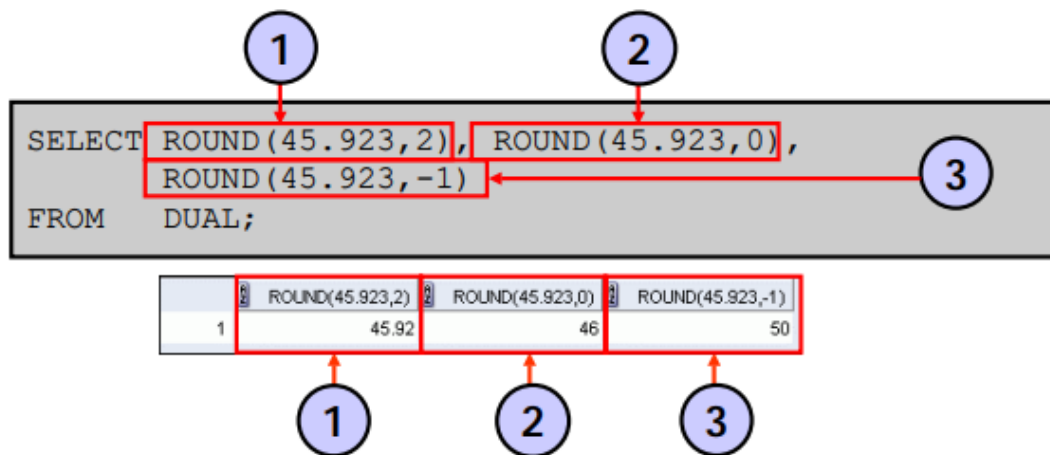
4.3.2 Αριθμητικές Συναρτήσεις

Function	Result
ROUND (45.926, 2)	45.93
TRUNC (45.926, 2)	45.92
MOD (1600, 300)	100

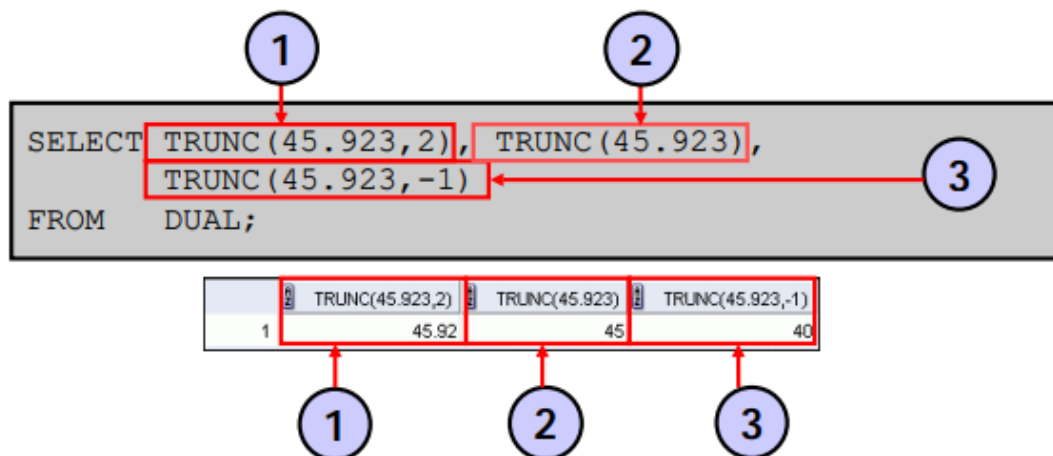
ΠΡΟΣΟΧΗ: στην πιο πάνω εικόνα η απεικόνιση των αριθμών γίνεται σύμφωνα με το αγγλικό σύστημα όπου ο διαχωρισμός των χιλιάδων γίνεται με κόμμα (,).

Οι αριθμητικές συναρτήσεις δέχονται στην είσοδο τους αριθμητικές τιμές και επιστρέφουν επίσης αριθμητικές τιμές. Παράδειγμα τέτοιων συναρτήσεων είναι οι *ROUND*, *TRUNC*, *MOD*. Πιο συγκεκριμένα:

Η συνάρτηση *ROUND* στρογγυλοποιεί την έκφραση ή την τιμή σε *n* ψηφία. Στην περίπτωση που το δεύτερο όρισμα, δηλαδή το *n*, της συνάρτησης λείπει ή είναι 0 τότε η τιμή στρογγυλοποιείται με μηδενικό δεκαδικό μέρος. Παρόμοια αν το δεύτερο όρισμα έχει π.χ. τιμή 2 τότε η τιμή στρογγυλοποιείται στα δύο (2) δεκαδικά ψηφία ενώ αν είναι -2 τότε η στρογγυλοποίηση γίνεται πάλι στα δύο (2) ψηφία όμως στο ακέραιο μέρος (βλ. παρακάτω εικόνα).

Η συνάρτηση *TRUNC* περικόπτει το πεδίο, την έκφραση ή την τιμή σε η δεκαδικά ψηφία και δέχεται παρόμοια ορίσματα όπως η *ROUND*. Η διαφορά στις δύο συναρτήσεις είναι ότι ενώ η *ROUND* βασίζεται στους κανόνες της στρογγυλοποίησης η *TRUNC* απλά περικόπτει την τιμή.

Μια άλλη συνάρτηση είναι η *MOD* η οποία υπολογίζει το υπόλοιπο της διαίρεσης του πρώτου ορίσματος με το δεύτερο. Στο πιο κάτω παράδειγμα υπολογίζεται το υπόλοιπο της διαίρεσης του μισθού με 5.000 για όλους τους υπαλλήλους που έχουν *JOB_ID=SA_REP*. Μια άλλη χρήση της είναι ο έλεγχος εάν ένας αριθμός είναι μονός ή ζυγός.

4.3.3 Χρήση Ημερομηνιών

```
SELECT last_name, hire_date
FROM employees
WHERE hire_date < '01-FEB-88';
```

	LAST_NAME	HIRE_DATE
1	King	17-JUN-87
2	Whalen	17-SEP-87

Η Oracle αποθηκεύει τις ημερομηνίες στην εξής εσωτερική αριθμητική μορφή: αιώνας, έτος, μήνας, ημέρα, ώρες, λεπτά και δευτερόλεπτα. Η προκαθορισμένη μορφοποίηση είναι DD-MON-RR, η οποία παράγει το αποτέλεσμα όπως δείχνεται στην πιο πάνω εικόνα (χωρίς να εμφανίζει την πληροφορία της ώρας και του αιώνα).

Η Oracle έχει ενσωματωμένη την συνάρτηση *SYSDATE* η οποία επιστρέφει την ημερομηνία και την ώρα στην οποία έχει ρυθμιστεί ο database server.

```
1 select sysdate from dual;
```

SYSDATE

10-OCT-18

Καθώς η εσωτερική αναπαράσταση των ημερομηνιών είναι ως αριθμός πάνω σε αυτές μπορούν να γίνουν αριθμητικές πράξεις όπως προσθέσεις, αφαιρέσεις αριθμών ή ημερομηνιών. Ποιο συγκεκριμένα οι πράξεις που μπορούν να εκτελεστούν είναι:

Operation	Result	Description
date + number	Date	Adds a number of days to a date
date - number	Date	Subtracts a number of days from a date
date - date	Number of days	Subtracts one date from another
date + number/24	Date	Adds a number of hours to a date

Ένα παράδειγμα πράξης δείχνεται παρακάτω

ορίσματος *'char'* μπορεί να είναι αριθμός ο οποίος αναπαριστά μια ημέρα ή το λεκτικό της ημέρας.

- *LAST_DATE(date)*: Βρίσκει την ημερομηνία του μήνα που ορίζεται από το όρισμα *date*.

Συνήθως τα ΣΔΒΔ διαθέτουν ένα μεγάλο αριθμό ενσωματωμένων συναρτήσεων και αυτές που δείχνονται εδώ αποτελούν ένα μικρό υποσύνολο τους. Για την επεξεργασία ημερομηνιών μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν οι συναρτήσεις *ROUND* και *TRUNC*.

- *ROUND(date,'fmt')*: επιστρέφει την ημερομηνία *date* στρογγυλοποιημένη σύμφωνα με το όρισμα *'fmt'*. Στην περίπτωση που το όρισμα παραληφθεί η ημερομηνία στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ημέρα.
- *TRUNC(date,'fmt')*: επιστρέφει την ημερομηνία (συμπεριλαμβανομένης και της ώρας) αποκομμένη σύμφωνα με το όρισμα *'fmt'*. Στην περίπτωση που το όρισμα παραληφθεί η ημερομηνία αποκόπτεται στην πλησιέστερη ημέρα.

Στο παρακάτω παράδειγμα υπολογίζονται το αναγνωριστικό του υπαλλήλου, η ημερομηνία πρόσληψης του, αριθμός μηνών εργασίας του, η ημερομηνία αξιολόγησης μετά από 6 μήνες από την ημερομηνία πρόσληψης, η πρώτη Παρασκευή μετά την ημερομηνία πρόσληψης και η τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο έγινε η πρόσληψη. Αυτό για εκείνους του υπαλλήλους που εργάζονται για λιγότερο από 100 μήνες.

```
SELECT employee_id, hire_date,
       MONTHS_BETWEEN (SYSDATE, hire_date) TENURE,
       ADD_MONTHS (hire_date, 6) REVIEW,
       NEXT_DAY (hire_date, 'FRIDAY'), LAST_DAY(hire_date)
FROM   employees
WHERE  MONTHS_BETWEEN (SYSDATE, hire_date) < 100;
```

#	EMPLOYEE_ID	HIRE_DATE	#	TENURE	REVIEW	NEXT_DAY(HIRE_DATE,'FRIDAY')	LAST_DAY(HIRE_DATE)
1	124	16-NOV-99	91.1099600...	16-MAY-00	19-NOV-99	30-NOV-99	
2	149	29-JAN-00	88.6906052...	29-JUL-00	04-FEB-00	31-JAN-00	
3	178	24-MAY-99	96.8518955...	24-NOV-99	28-MAY-99	31-MAY-99	
4	99999	07-JUN-99	96.4002826...	07-DEC-99	11-JUN-99	30-JUN-99	
5	113	11-JUN-07	0.25824335...	11-DEC-07	15-JUN-07	30-JUN-07	

Ένα ακόμη παράδειγμα δείχνει την χρήση των *ROUND*, *TRUNC* με την χρήση ημερομηνιών. Εάν η στρογγυλοποίηση γίνεται σε μήνα τότε η ημέρες 1-15 έχουν ως αποτέλεσμα την πρώτη ημέρα του ίδιου μήνα, ενώ ημέρες 16-31 έχουν ως αποτέλεσμα την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα. Με παρόμοιο τρόπο αν η στρογγυλοποίηση γίνεται σε έτος, μήνες μεταξύ 1-6 έχουν ως αποτέλεσμα 1 Ιανουαρίου του ίδιου έτους, ενώ 7-12, 1 Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

```
SELECT employee_id, hire_date,
       ROUND(hire_date, 'MONTH'), TRUNC(hire_date, 'MONTH')
FROM   employees
WHERE  hire_date LIKE '%97';
```

	EMPLOYEE_ID	HIRE_DATE	ROUND(HIRE_DATE,'MONTH')	TRUNC(HIRE_DATE,'MONTH')
1	142	29-JAN-97	01-FEB-97	01-JAN-97
2	202	17-AUG-97	01-SEP-97	01-AUG-97

4.4 Ασκήσεις

1. Γράψτε ένα ερώτημα το οποίο θα εμφανίζει την ημερομηνία του συστήματος

SYSDATE
10-OCT-18

2. Το τμήμα HR χρειάζεται μια αναφορά στην οποία θα εμφανίζεται το αναγνωριστικό του υπαλλήλου, το επώνυμο του, ο μισθός του και ο μισθός του αυξημένος κατά 15,5% και στρογγυλοποιημένος σε ακέραιο αριθμό (ονομάστε το πεδίο αυτό New Salary). Σώστε το ερώτημα σας σαν *lab_04_02.sql*.

	EMPLOYEE_ID	LAST_NAME	SALARY	New Salary
1	100	King	24000	27720
2	101	Kochhar	17000	19635
3	102	De Haan	17000	19635
4	103	Hunold	9000	10395
5	104	Ernst	6000	6930
6	107	Lorentz	4200	4851
7	124	Mourgos	5800	6699
8	141	Rajs	3500	4043
9	142	Davies	3100	3581
10	143	Matos	2600	3003
...				
19	205	Higgins	12000	13860
20	206	Gietz	8300	9587

3. Τροποποιήστε το ερώτημα *lab_04_02.sql* ώστε να υπολογίσετε μια νέα στήλη η οποία θα αφαιρεί τον αρχικό μισθό από τον νέο. Ονομάστε την νέα αυτή στήλη *Increase*. Σώστε το ερώτημα σας σαν *lab_04_03.sql*.

	EMPLOYEE_ID	LAST_NAME	SALARY	New Salary	Increase
1	100	King	24000	27720	3720
2	101	Kochhar	17000	19635	2635
3	102	De Haan	17000	19635	2635
4	103	Hunold	9000	10395	1395
5	104	Ernst	6000	6930	930
...					
20	206	Gietz	8300	9587	1287

4. Γράψτε ένα ερώτημα στο οποίο θα εμφανίζεται το επώνυμο (με τον πρώτο γράμμα κεφαλαίο και όλα τα υπόλοιπα μικρά) καθώς και το μήκος του επιθέτου για εκείνους τους υπαλλήλους των οποίων το όνομα αρχίζει από τα γράμματα "J", "A" ή "M". Δώστε κατάλληλες ονομασίες στις στήλες.

	Name	Length
1	Abel	4
2	Matos	5
3	Mourgos	7

5. Το τμήμα HR θέλει να γνωρίζει την χρονικό διάστημα το οποίο κάθε εργαζόμενος εργάζεται στην εταιρία. Θα πρέπει να εμφανίζεται το επίθετο του και θα πρέπει να γίνει υπολογισμός των μηνών μεταξύ της σημερινής ημερομηνίας και της ημερομηνίας κατά την οποία έγινε η πρόσληψη του. Ο τίτλος αυτής της στήλης θα είναι *MONTHS_WORKED* και η ταξινόμηση των αποτελεσμάτων θα είναι κατά αύξουσα σειρά ως προς τους υπολογιζόμενους μήνες. Να γίνει στρογγυλοποίηση του *MONTHS_WORKED* στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό.

	LAST_NAME	MONTHS_WORKED
1	Zlotkey	88
2	Mourgos	90
3	Grant	96
4	Lorentz	100
5	Vargas	107
6	Taylor	110
7	Matos	111
8	Fay	117
9	Davies	124
10	Abel	133
11	Hartstein	135
12	Rajs	139
13	Higgins	156
14	Gietz	156
15	De Haan	173
16	Ernst	192
17	Hunold	209
18	Kochhar	212
19	Whalen	236
20	King	239

6. Δημιουργήστε ερώτημα στο οποίο θα εμφανίζεται το επώνυμο και ο μισθός των υπαλλήλων. Η μορφοποίηση του μισθού θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μας δίνεται ένα αλφαριθμητικό μήκους 15 χαρακτήρων. Για τον λόγο αυτό να γίνει

συμπλήρωση του πεδίου από αριστερά με το σύμβολο \$. Ονομάστε το πεδίο *SALARY*

	LAST_NAME	SALARY
1	King	\$\$\$\$\$\$\$\$\$24000
2	Kochhar	\$\$\$\$\$\$\$\$\$17000
...		
20	Gietz	\$\$\$\$\$\$\$\$\$8300

7. Δημιουργήστε ένα ερώτημα στο οποίο θα εμφανίζονται οι πρώτοι 8 χαρακτήρες του επιθέτου των υπαλλήλων σε συνδυασμό με το μισθό τους σε αναπαράσταση αστερίσκων. Για την ακρίβεια κάθε αστερίσκος θα αντιστοιχεί και σε ένα ψηφίο του μισθού. Να γίνει αντίστροφη ταξινόμηση ως προς τον μισθό. Το όνομα του πεδίου είναι *EMPLOYEES_AND_THEIR_SALARIES*.

	EMPLOYEES_AND_THEIR_SALARIES
1	King *****
2	Kochhar *****
3	De Haan *****
4	Hartstei *****
5	Higgins *****
...	
19	Matos **
20	Vargas **

8. Δημιουργήστε ένα ερώτημα για να εμφανίζεται το όνομα των υπαλλήλων και ο αριθμός εβδομάδων που αυτοί εργάζονται στο τμήμα 90. Το πεδίο των μηνών θα ονομάζεται *TENURE*. Αποκόψτε τις τιμές των μηνών που υπολογίζετε ώστε να μην υπάρχει δεκαδικό μέρος. Η εμφάνιση του αποτελέσματος θα γίνεται κατά φθίνουσα σειρά ως προς το πεδίο αυτό.

	LAST_NAME	TENURE
1	King	1041
2	Kochhar	923
3	De Haan	750